

صاحبه امتياز: ن. علويه مولان

كادینلار دۇنیاسی

KADIN ESERLERİ KÜTÜPHANESİ VE BİLGİ MERKEZİ VAKFI
20.YIL ÖZEL YAYINI

KADINLAR DÜNYASI

1. - 50. Sayılar

Yeni Harflerle

(1913 - 1921)

Hazırlayanlar
Fatma Büyükkarcı Yılmaz - Tülay Gençtürk Demircioğlu

KADIN ESERLERİ KÜTÜPHANESİ
VE BİLGİ MERKEZİ VAKFI
2009

*En müdhiş felâketler, bir heyet-i ictimaiye
arasındaki "kadınlığın" perişanlığı kadar
müdhiş ve müessir değildir, olamaz!*
Nilüfer Mazlûm (86 2/1)

***Bu çalışmayı kadınlığın yükselmesi için geçmişte, şimdi ve
gelecekte mücadele etmiş ve edecek bütün kadınlara ithaf ediyoruz.***

ÖNSÖZ

Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı'nın yirminci kuruluş yıldönümü vesilesiyle başlattığı geniş kapsamlı projenin bir parçası da *Kadınlar Dünyası* adlı Arap harfli gazetenin ilk 100 sayısının çevrimyazı (transliterasyon) ile gün ışığına çıkarılmasıdır.

Osmanlı kadın hareketi içinde çok önemli bir yeri olan *Kadınlar Dünyası* gazetesi, 4 Nisan 1329 [17 Nisan 1913] ile 21 Mayıs 1921 tarihleri arasında, ilk 100 sayısı günlük, diğer sayıları ise haftalık olarak yayımlanmıştır.

Kadın hareketinde bir lokomotif görevi üstlenen bu gazetede kadınların, buldukları konumdan ne kadar rahatsız olduklarını ve hakları için ne tür mücadeleler verdiklerini, bu mücadele sırasında hem erkeklerle hem de bu uyanışa karşı olan hemcinsleriyle yaşadıklarını kadın dilinden, kadın gönlünden kopan, kimi zaman haykırışa varan sözlerle dile getirdiklerini görmekteyiz.

İşte bu çevrimyazılı metin, Osmanlı kadın hareketini araştırmak, öğrenmek isteyen ve tarih, kadın tarihi, sosyoloji, pedagoji, halk bilim, edebiyat gibi sosyal bilim dallarında çalışan ancak Osmanlı Türkçesi bilmeyen, bunun eksikliğini yıllardır hissetmekte olan araştırmacı ve meraklıların kullanımına sunulmaktadır. Bu çalışmada *Kadınlar Dünyası*'nın ilk yüz sayısının çevrimyazısı herhangi bir yazı dışarıda bırakılmadan eksiksiz olarak yapılmıştır.

1992 yılında yine Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı tarafından yayımlanan *İstanbul Kütüphanelerindeki Eski Harfli Türkçe Kadın Dergileri Bibliyografyası (1869-1927)* adlı eserde *Kadınlar Dünyası*'nın tüm sayılarının içindeki malzeme; yazı ve yazar isimleri, sayfa numaraları ile birlikte tarih sırasına göre verildiğinden burada ayrıca yazı ve yazar isimleri dizini yapmaya gerek görülmemiştir.

Kadınlar Dünyası ile ilgili önemli ve bu alanda ilklerden olan bir başka çalışmayı da burada anmadan geçemeyeceğiz. Serpil Çakır, *Osmanlı Kadın Hareketi* (İstanbul: Metis, 1996) adlı çalışmasında bu gazetenin Osmanlı kadın hareketindeki yerini gözler önüne sermiş ve etraflı bir biçimde incelemiştir.

Yayına hazırlanması iki yıldan fazla bir zaman alan bu çalışma için bizi teşvik eden Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Zehra Toska ve şahsında Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı'na şükranlarımızı sunarız. Metinlerde karşılaştığımız kimi sorunların çözülmesinde bizden yardımlarını ve değerli vaktini esirgemeyen hocamız Prof. Dr. Günay Kut'a ve Turgut Kut'a, "Tarih Sayfaları" başlıklı yazılardan Roma Tarihi'nde geçen bazı özel isimlerin tespit edilmesindeki yardımları için Yard. Doç. Dr. Koray Şevki Durak'a, ayrıca kimi sayıların ilk okumaları sırasında bize destek veren sevgili arkadaşlarımız Dr. Arzu Çiftöğlü, Arzu Atik ve Gülşah Taşkın'a teşekkürlerimizi sunarız.

Uzun bir çalışmanın sonucunda ortaya çıkan bu hacimli metinde bütün dikkat ve gayretimize rağmen elbette gözden kaçan birtakım yanlışlar olacaktır. Sözümüzü *Kadınlar Dünyası*'nın faal yazarlarından Aliye Cevat'ın şu cümlesiyle (55, 3/2) bitirmek isteriz:

“Beşer olmam hasebiyle kim bilir nice yanlışlar bu
makalelerimden sudur etmiştir. Fakat ben bu
hususla muhterem hemşirelerimden mûsamaha niyaz ederim.”

Fatma Büyükkarcı Yılmaz - Tülay Gençtürk Demircioğlu